Pauliina Sillfors
Asiantuntija, VTM
Lasten suojelu ja Nettivihje
Pelastakaa Lapset ry

Twitter @PSillfors @nettivihje

Euroopan unionin osittain rahoittama
Verkkojen Eurooppa -väline

Pelastakaa Lapset

NETTIVIHJE
FINNISH HOTLINE

Turvataidot

Lapsen oikeudet

Notice & takedown

LASTEN KOKEMA SEKSUAALIVÄKIVALTA JA RIISTO VÄHENEE MERKITTÄVÄSTI

Terminologia

Ennaltaehkäisy / Tekijät

Rikoksiin puuttuminen

Ammattilaisten apu

INHOPE vihjepalveluverkosto

Pelastakaa Lasten Nettivihje www.nettivihje.fi

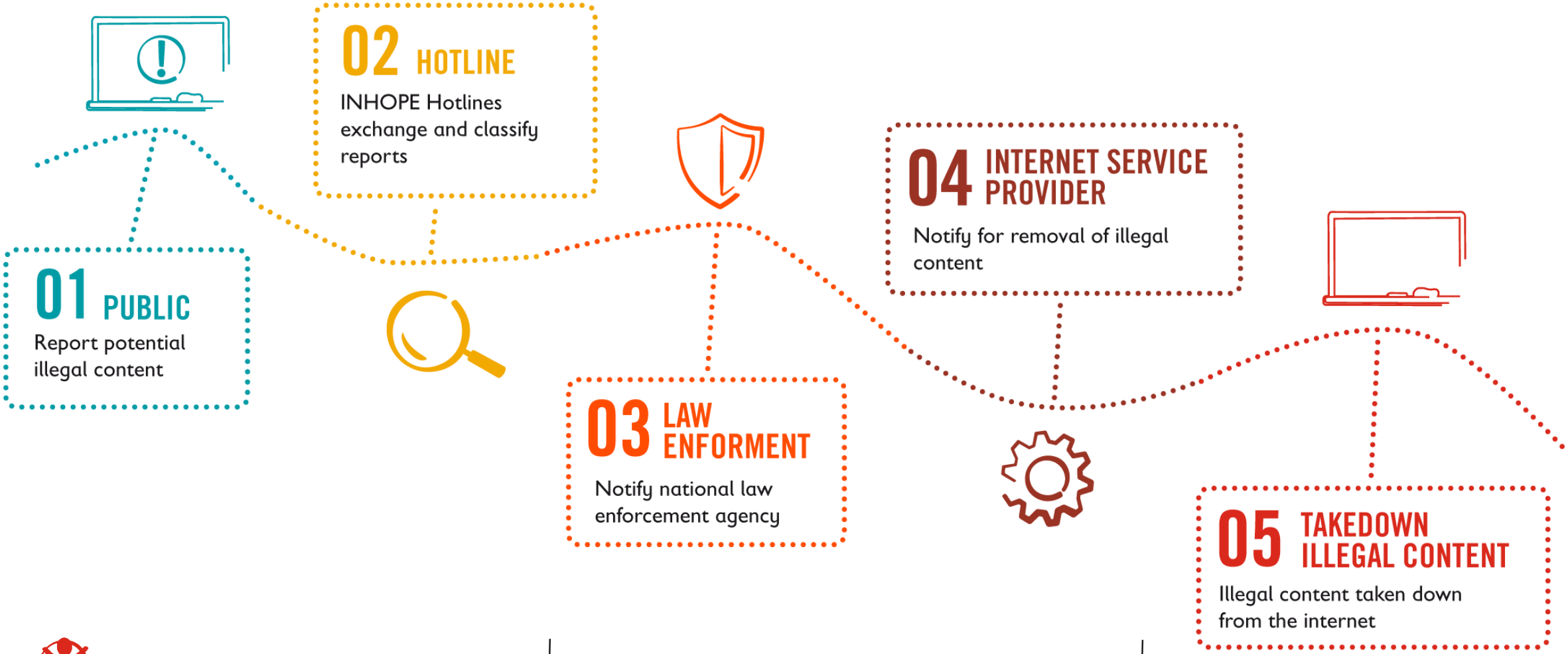

Pelastakaa Lapset

- **Lapsen itse ottamien arkipäiväisten ja seksuaalisten kuvien väärinkäyttö**
- **Seksuaalisilla kuvilla kiristäminen (Sextortion)**
- **Lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistava kuvamateriaali (CSAM)**
- **Lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa reaaliajassa todistava kuvamateriaali (Live streaming)**
- **Lapsen houkutteleminen seksuaaliseen toimintaan (Grooming)**

Kuvien analysointi

Lähde: INHOPE 2017 &
Zentrum für Kinderschultz im Internet (I-Kiz)
Combat of the Grey Areas of the Child Sexual Exploitation on the Internet

Baseline	Kuvamateriaali on kaikkialla maailmassa laitonta	Selkeästi esimurros-ikäiset, alle 13-vuotiaat lapset.	Kuvassa fokuksena: avoin genitaalialue/ seksuaalinen toiminta ilman aikuista/aikuisen kanssa, penetraatio, sadismi, raakuus
National	Laitonta Suomessa	Suomen Rikoslaki	
Doubtful	Laitonta jossain muussa maassa	0. Arkipäivän kuvat seksualisoituna 1. Eroottinen poseeraus 2. Selkeä eroottinen poseeraus	
Ignore	Ei laiton seksuaalinen materiaali/ muu aineisto	Esim. ikäarvio mahdoton, yli 18- vuotiaat/aikuiset	

Kuvat:
I-Kiz 2016

Kaikkien vastaanotettujen vihjeiden sisältö 2019

(*N*=2888)

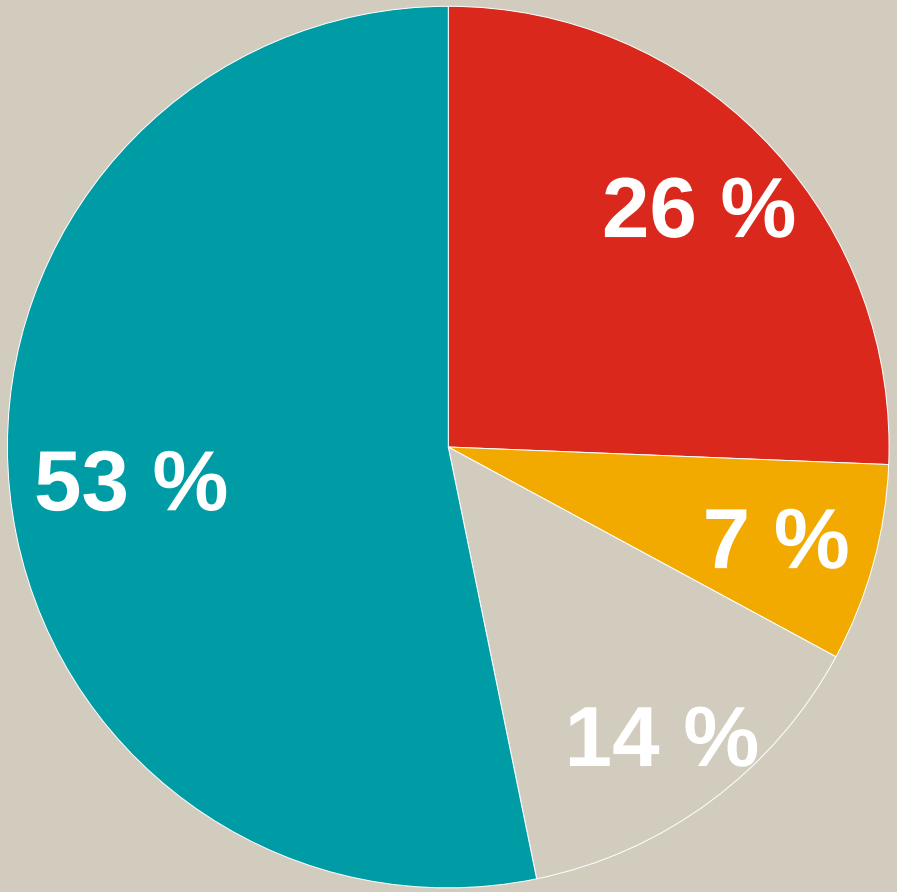

- Lapseen kohdistuva seksuaaliväkivalta, laiton aineisto
- Lasta seksualisoiva, ei laiton aineisto
- Aineisto poistettu tai sivulle ei pääsyä
- Muu aineisto (esim. ikäarvion mukaan ei selkeästi alle 18-vuotias)

Lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistava kuvamateriaali 2019 (*N*=738 URL:ia)

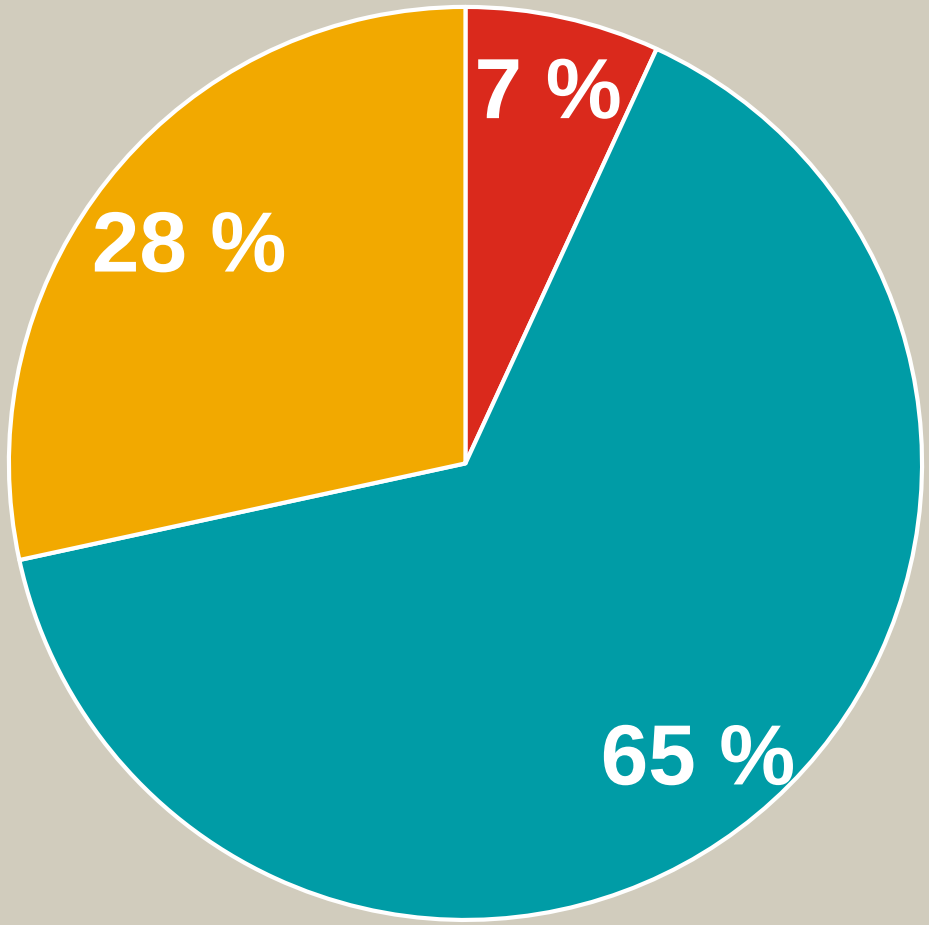

- Alle 3-vuotias
- 3 - 13-vuotias
- 14 - 18-vuotias

n=568

As of January 29, 2020:

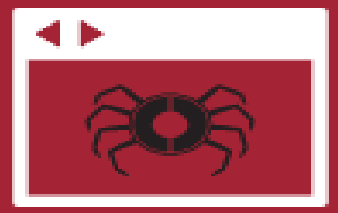

104 billion+ images processed

13.8 million+ images triggered for analyst review

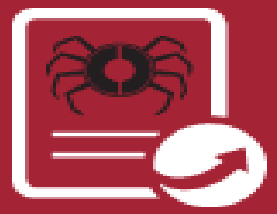

5 million+ notices sent to providers

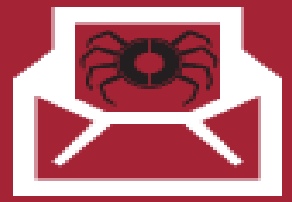

85% of the notices issued relate to victims who are not known to have been identified by police

GROOMING

- Grooming tarkoittaa lapsen houkuttelemista seksuaalisiin tarkoituksiin.
- Muuttuu ilmiönä jatkuvasti
- Erityisesti digitaalisen median välityksellä toteutettu grooming on kasvava ongelma kaikkialla maailmassa.

Lyhyesti lainsäädännöstä (Rikoslaki, luku 20)

- **Tärkein pointti – lainsäädäntöä ja sen tulkintaa ei tarvitse osata, jos epäilet että kyseessä voi olla rikos, tee ilmoitus!**
  - - Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä on kyse, jos on sukupuoliyhteydessä tai tekee muun seksuaalisen teon alle 16-vuotiaan kanssa. Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä on kyse myös silloin, jos tekijä esim. omaa asemaansa tai ikäänsä hyväksikäyttäen taivuttaa yhdyntään tai muuhun seksuaaliseen tekoon alle 18-vuotiaan, joka on tekijän määräysvallassa. Yritys on rangaistava
  - - Joka ehdottaa tapaamista tai muuta kanssakäymistä lapsen kanssa siten, että ehdotuksen sisällöstä tai olosuhteista muuten ilmenee tekijän tarkoituksena olevan muun muassa kohdistaa tähän lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai sen törkeää tekomuotoa tarkoittava rikos, on tuomittava lapsen houkuttelemisesta seksuaalisiin tarkoituksiin.
  - - Seksuaalipalvelujen ostaminen alle 18-vuotiaalta laitonta
  - - Nuorten keskinäiset suostumukselliset seksuaalisuhteet eivät kuulu rangaistavuuden piiriin
    - osapuolten iässä tai henkisessä ja ruumiillisessa kypsyydessä ei suurta eroa.
  - - Rikosoikeudellinen vastuu 15-vuotiaana. Rikoksesta kiinni jäävästä alle 15-vuotiaasta lastensuojeluilmoitus

MITEN GROOMING ILMENEE

- Muuttaa jatkuvasti muotoaan digitaalisessa mediassa; voi olla myös nopeaa, tavoitellaan useampia lapsia, ei aina sisällä esim. pitkäaikaista yhteydenpitoa
- Ujuttaudutaan osaksi lapsen sosiaalista ympäristöä niin somessa kuin arkiympäristössä.
- Selvitetään mistä lapsi pitää. Hurmataan myös lapsen läheiset.
- Kiristys ja uhkailu
- Yleensä tekijä on niin taitava, että lapsi ei tunnista tilannetta, aikuisten vaikea uskoa todeksi.

ESIMERKKEJÄ TEKIJÖIDEN KEINOISTA

- Mukauttavat toimintaansa sen mukaan, millaisesta uhrista ja uhrin läheisistä on kyse

- Pyrkii vastaamaan uhrin mahdolliseen tarpeeseen esim. yksinäisyyden tunne, tarve saada hyväksyntää, materia
  - huomionosoitukset, kiintymyksen osoitukset, jokin hyödyke kuten lelut, merkkivaatteet, pelicreditsit, meikit, digilaitteet
  - autolla cruisailu, juominen tai huumeiden käyttö, tupakka/nuuska

- Madaltaa kynnystä seksuaaliseen toimintaan ujuttamalla sitä puheeseen ja toimintaan kuten koskettelee, näyttää seksuaalissävytteistä materiaalia.

- Pyrkii säilyttämään yhteyden lapseen

European Online Grooming Project, Final Report, 2012

"She had a very low self esteem of herself because she was slightly overweight. She'd always say 'oh I'm really fat, I'm ugly' and I would say 'no you're not you're good looking', I was very supportive " (UK, female victim age 13-15).

"Many of the girls were lacking adult contact. They felt safe with me. I was there when they needed me, and I always made time. I learned about their lives and it was important to them".

Tilanteesta irrottautuminen yleensä vaikeaa

- Tekijät tarjoavat sen mitä nuori eniten kaipaa.
- Pitkään jatkunut yhteydenpito tai ”ystävyys”-suhde saa nuoren lojaaliksi tekijää kohtaan.
- Häpeä ja syyllisyys.
- Pelko hiljentää -- mahdollinen uhkailu ja kiristys.

(EU Online Grooming Project, Final Report, 2012)

LAPSET JA NUORET TARVITSEVAT TUKEA JA APUA

„Monilla lapsilla ja nuorilla ei välttämättä ole lähipiirissään sellaisia turvallisia aikuisia, jotka varmistaisivat heidän hyvinvointinsa. Siksi viranomaisille tulee aina ilmoittaa, jos lapsesta on huoli.

Pelastakaa Lapset

EI OLE OLEMASSA KOSTOPORNOA

Rakkauden huumassa lähetetyt intiimit kuvat eivät ole sitä varten, että niillä voisi jatkossa kiristää tai kiusata.
Kostopornoa ei ole olemassa, on vain intiimejä kuvia joita ei ole tarkoitettu jaettavaksi muille.
Mille sinusta itsestäsi tuntuisi, jos joku jakaisi kuvasi? –Niinpä, ei siis jaeta yksityistä sisältöä kenellekään.

#MilleItsestäsiTuntuisi ? #MietiMitäJaat #yksityisyys #EiKaikkienNähtäväksi

Euroopan unionin osittain rahoittama
Verkkojen Eurooppa -väline

Pelastakaa Lapset

TUE LASTA, JOS HÄN ON KOHDANNUT NETISSÄ JOTAIN HÄIRITSEVÄÄ

TURVAtaidot kuntoon!

T **Tutki** lapsen kanssa, mitä on tapahtunut.

U **Usko** lasta ja pysähdy kuuntelemaan. Älä syyllistä lasta.

R **Rauhallisuus** ja rutiinit auttavat. Säilytä maltti. On aikuisten asia selvittää asiaa eteenpäin.

V **Varmista,** että saatte tarvitsemaanne apua. Kysy lisäohjeistusta asiantuntijoilta.

A **Aloita** turvataitokasvatus nyt. Ohjeista, tue ja opasta lasta.

Euroopan unionin osittain rahoittama
Verkkojen Eurooppa -väline

pelastakaalapset.fi/nettivihje

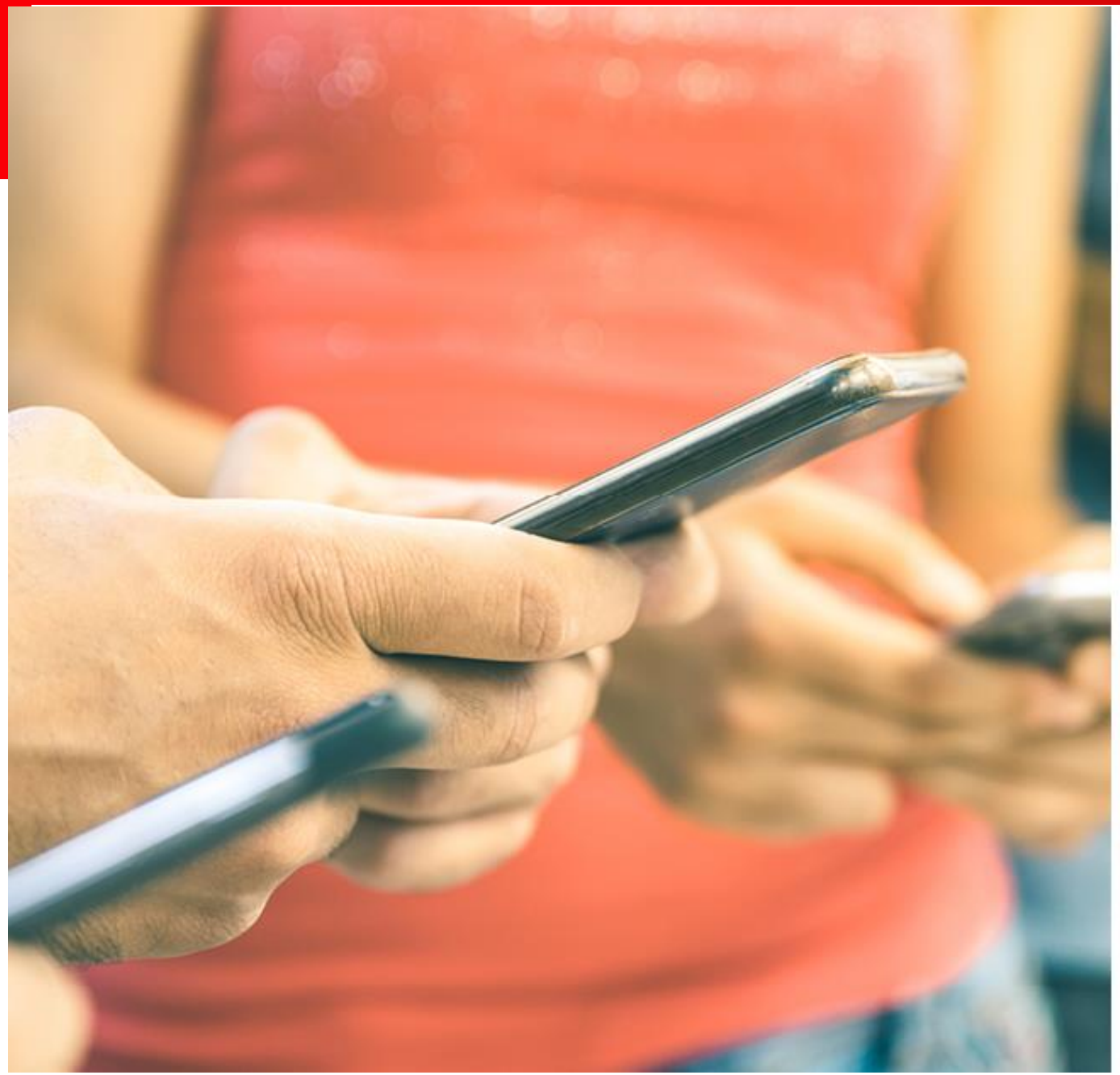

Pelastakaa Lapset

JOS JOKU UHKAA JAKAA SEKSUAALISIA KUVIASI TAI VIDEOITASI

NOUDATA SEURAAVIA OHJEITA

1. Älä jaa enempää materiaalia, älä maksa mitään
2. Etsi apua, et ole yksin
3. Tallenna todisteet, älä poista mitään
4. Lopeta keskustelu, estä kiristäjä
5. Tee rikosilmoitus poliisille

nettivihje.fi Ilmoita, älä jää yksin

NETTIVIHJE
FINNISH HOTLINE

Euroopan unionin osittain rahoittama
Verkkojen Eurooppa -väline

LASTEN JA NUORTEN KOKEMA SEKSUAALINEN HÄIRINTÄ JA SIIHEN LIITTYVÄ KIUSAAMINEN DIGITAALISESSA MEDIASSA

Pelastakaa Lapset

"Sain alastonkuvan, vaikka en sitä kysynyt enkä halunnut. Estin ihmisen sosiaalisessa mediassa ja olin aika hämilläni."

OPAS AIKUISILLE

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Twitter
@Pelastakaalapse
@Nettivihje
@Psillfors

Instagram
@Pelastakaalapset
@finnishhotline

Kiitos!